

Asia: VN/5492/2024

Valtioneuvoston asetus rakentamisen suunnittelutehtävien ja työnjohtotehtävien vaativuusluokkien määräytymisestä sekä tehtävissä edellytettävistä koulutuksista

1 Luku Yleiset säännökset

Kommentit pykään 1 Soveltamisala

RIL ry kiittää mahdollisuudesta olla mukana valmisteluryhmässä ja vielä lausua luonnoksesta asetukseksi rakentamisen suunnittelu- ja työnjohtotehtävien vaativuusluokkien määräytymisestä sekä tehtävissä edellytettävistä koulutuksista.

RIL on valtakunnallinen puolueeton asiantuntijaorganisaatio, jonka tarkoituksena on edistää hyvää suunnittelu-, rakentamis- ja ylläpitotapaa ja rakennusalan asiantuntijuuden kehittymistä Suomessa. Vuonna 1934 perustetun järjestön jäsenistö koostuu noin 6700:sta rakennus-, yhdyskunta-, ympäristö- ja kiinteistöalan diplomi-insinööristä, tekniikan lisensiaatista ja tohtorista sekä teekkarista.

RILin keskeiset näkemykset on esitetty tässä lausunnossa. Tarjoamme mielellämme asiantuntemustamme käytettäväksi kokonaisvaltaisesti parhaan mahdollisen ratkaisun löytämiseksi asian jatkokehityksessä.

2 Luku Rakennussuunnittelutehtävien vaativuus

Kommentit lukuun 2

RILin näkemyksen mukaan vähäisen ja tavanomaisen luokan rajaamisessa tulisi huomioida rakentamislain muuttunut lupakynnys epäselvyyksien välttämiseksi. Nykyisen käytännön mukaisesti vähäisen rakennushankkeen koko on tyypillisesti alle 25 m².

Vaativuusluokkien määrittely vaatii asetusta täydentävän ohjeen . RIL on valmis osallistumaan ohjeen tekemiseen ja jakeluun.

3 Luku Kantavien rakenteiden suunnittelutehtävien vaativuus

Kommentit lukuun 3

Yleisenä kommenttina RIL haluaa tuoda esiin havainnon eri erikoisalojen pätevyyksien vaatimista vaihtelevista opintomääristä. Esitetyt opintomäärät perustuvat vakiintuneeseen käytäntöön ja niiden mukaan valmisteltuihin yliopistojen ja korkeakoulujen opetussuunnitelmiin. Vaatimuksien yhdenmukaisuutta opintosuorituksien määrien osalta tulisi jatkossa pyrkiä yhdenmukaistamaan nykyistä enemmän. Osassa pätevyyksistä vaatimukset sisältävät aineopinnot. Toisissa pätevyyksissä vaatimukset perustuvat erikoisopintoihin, joiden esitietovaatimuksena aineopinnot ovat.

Esimerkiksi poikkeuksellisen vaativan luokan suunnittelussa vaaditaan tarkemmin määriteltyjä ammattiaineopintoja yleisesti vähintään 45 opintopistettä vaihteluvälin ollessa 35-90 opintopistettä. Erityisesti liitteen 9 akustiikan suunnittelun ja liitteen 10 maisemarakennussuunnittelun välinen ero havainnollistaa yhdenmukaistamisen jatkokehitystarpeen.

4 Luku Pohjarakenteiden ja kalliorakenteiden suunnittelutehtävien vaativuus

Kommentit lukuun 4

Tarkempina havaintoina todetaan liitteessä 4 oleva kalliorakenteiden suunnittelutehtäviä koskeva virhe. Taulukon alla ovat viitteellä 2 ja viitteellä 3 rinnastetut tutkinnot. Viitteet eivät liity kalliorakenteiden suunnitteluun ja tulee poistaa asetuksen liitteestä.

5 Luku Ilmanvaihdon suunnittelutehtävien vaativuus

Kommentit lukuun 5

-

6 Luku Kiinteistön vesi- ja viemärlaitteiston suunnittelutehtävien vaativuus

Kommentit lukuun 6

-

7 Luku Rakennusfysikaalisten suunnittelutehtävien ja kosteusvaurion korjaustyön suunnittelutehtävien vaativuus

Kommentit lukuun 7

-

8 Luku Akustiikan suunnittelutehtävien vaativuus

Kommentit lukuun 8

-

9 Luku Maisemarakentamisen suunnittelutehtävien vaativuus

Kommentit lukuun 9

-

10 Luku Vastaavan työnjohtajan työnjohtotehtävien vaativuus

Kommentit lukuun 10

-

11 Luku Kvv-työnjohtajan työnjohtotehtävien vaativuus

Kommentit lukuun 11

-

12 Luku Iv-työnjohtajan työnjohtotehtävien vaativuus

Kommentit lukuun 12

-

13 Luku Suunnittelutehtävässä edellytettävä koulutus

Kommentit lukuun 13

RIL käyttää myös tilaisuuden esittää julkisesti korjaustarpeen asetuksen pohjana olevaan lakiin, koska havaitulla ongelmalla on vaikutuksia olennaisten teknisten vaatimuksien ja asetettujen päästövähennystarpeiden saavuttamiseen.

Rakentamislain nykyinen versio ei mahdollista nykyisen toimintatavan mukaista osaamisen ajantasaisuuden arviointia. Olisi ensiarvoisen tärkeää, että rakennusalalla toimivat ammattilaiset ovat pitäneet huolta osaamisestaan ja ovat tietoisia muun muassa uuden rakentamislain olennaisista teknisistä vaatimuksista. Rakentamislaki ja lausunnolla oleva asetus nykymuodoissaan mahdollistaa sen, että pätevyys on pakko myöntää henkilöille, joilla ei ole nykyisen suunnittelujärjestelmän tuntemusta opintojen tai ammatissa toimimisen osalta.

Suunnittelujärjestelmänä käytetty eurokoodi on kumonnut kansalliset standardit vuonna 2010 ja viimeinenkin siirtymäaika päättyi vuonna 2014. Kaikki keskeiset rakenteiden paloturvallisuuteen,

terveellisyyteen ja käyttöturvallisuuteen liittyvät rakentamismääräykset on uusittu viimeisen 7 vuoden aikana. Lisäksi merkittävä osa nykyisin käytettävistä rakennustuotteista on ollut markkinoilla alle 10 vuotta. Edellisten osaamisen ja käyttökokemusten poistaminen aiheuttaa todennäköisesti riskejä terveellisyydelle ja turvallisuudelle. Myös kansallisesti tavoiteltujen energiatehokkuusvaatimusten saavuttaminen vaarantuu osaamisvaatimusten ajantasaisuuden poistuessa.

RIL suosittelee viimeistään seuraavaan rakentamislain korjaussarjaan nykymallin mukaista vaatimusta vähintään 3 päivän päivityskoulutuksesta aina pätevyyttä uusittaessa tai haettaessa uusia pätevyksiä enemmän kuin 10 vuotta valmistumisen jälkeen. Lisäksi hyväksyttävän työkokemuksen vanhenemisesta tulee antaa rajaus. Nykyisin referenssit ovat olleet voimassa 10 vuotta tai poikkeuksellisen vaativissa hankkeissa 15 vuoden ajan.

Esimerkiksi 1970-luvun päivittämättömät alan opinnot ja 1980-luvulla hankitut referenssit mahdollistavat asetuksen mukaan jatkossa pätevyystodistuksen hankinnan ilman myöhempää ammatinharjoittamista.

Rakentamislaki nykymuodossaan tulkintamme mukaan lisää rakennusvalvontojen työkuormaa kelpoisuuksien arvioinnin osalta pätevyystodistuksien hyödynnettävyyden vähentyessä nykyisestä. Perustelumuiustiossa esitetty pyrkimys rakennusvalvontojen työkuorman helpottamisesta vaarantuu. Tavanomaisessa luokassa rakennusvalvonnalla ei valitettavasti ole mahdollisuutta arvioida kelpoisuutta erikseen. Tavanomaisen luokan kohteita on määrällisesti paljon ja niiden imagovaikutus koko alalle on merkittävä rakennushankkeeseen ryhtyvien ollessa pääosin ei-ammattimaisia kuluttaja-asiakkaita.

Kunnioittavasti,

RIL ry

14 Luku Voimaantulo

Kommentit pykälään 55 Voimaantulo

-

LIITTEET

Kommentit liitteeseen 1, Koulutusvaatimukset rakennussuunnittelutehtävissä

-

Kommentit liitteeseen 2, Koulutusvaatimukset kantavien rakenteiden suunnittelutehtävissä

-

Kommentit liitteeseen 3, Koulutusvaatimukset pohjarakenteiden suunnittelutehtävissä

-

Kommentit liitteeseen 4, Koulutusvaatimukset kalliorakenteiden suunnittelutehtävissä

Tarkempina havaintoina todetaan liitteessä 4 oleva kalliorakenteiden suunnittelutehtäviä koskeva virhe. Taulukon alla ovat viitteellä 2 ja viitteellä 3 rinnastetut tutkinnot. Viitteet eivät liity kalliorakenteiden suunnitteluun ja tulee poistaa asetuksen liitteestä .

Kommentit liitteeseen 5, Koulutusvaatimukset ilmanvaihdon suunnittelutehtävissä

-

Kommentit liitteeseen 6, Koulutusvaatimukset kiinteistön vesi- ja viemärlaitteiston suunnittelutehtävissä

-

Kommentit liitteeseen 7, Rakennusfysikaalisten suunnittelutehtävien koulutusvaatimukset

-

Kommentit liitteeseen 8, Koulutusvaatimukset kosteusvaurion korjaustyön suunnittelutehtävissä

-

Kommentit liitteeseen 9, Koulutusvaatimukset akustiikan suunnittelutehtävissä

-

Kommentit liitteeseen 10, Koulutusvaatimukset maisemarakennussuunnittelutehtävissä

-

Kommentit liitteeseen 11, Koulutusvaatimukset vastaavan työnjohtajan työnjohtotehtävissä

-

Kommentit liitteeseen 12, Koulutusvaatimukset kvv-työnjohtajan työnjohtotehtävissä

-

Kommentit liitteeseen 13, Koulutusvaatimukset iv-työnjohtajan työnjohtotehtävissä

-

PERUSTELUMUISTIO

Pitäisikö puu-, betoni- ja teräsrakenteille olla sama vaativuus vai onko puurakentamista tarpeen säädellä tiukemmin?

-

Mitä konkreettisia esimerkkejä ehdottaisitte perustelumuistion seuraaviin kohtiin:

19 § Erittäin vaativa ilmanvaihdon suunnittelutehtävä

24 § Erittäin vaativa kiinteistön vesi- ja viemärlaitteiston suunnittelutehtävä

32 § Erittäin vaativa akustiikan suunnittelutehtävä

41 § vastaavan työnjohtajan erittäin vaativa työnjohtotehtävä

-

Muut kommentit perustelumuistioon

-

Tähtikunnas Janne
RIL ry